

Trafikverket
Ärendemottagningen
Fredrik Brokvist, Söp
Box 810
78128 Borlänge

Remissvar "Upphörande av underhåll på järnvägssträckan Snyten - Kärrgruvan, bandel 334 i Norbergs kommun, Västmanlands län" (TRV 2013/66625).

Norbergs kommun har tagit del av Trafikverkets remiss gällande rubricerad järnvägssträcka och lämnar följande synpunkter:

Med anledning av att 8 företag gått samman i en skrivelse till kommunen om behovet av en upprustning av järnvägen Snyten / Bålsjön så inbjöd kommunen företagare till ett möte 2013-05-22. Detta sammantaget med att kommunen tror på en framtida brytning av malm motiverar att frågan om järnvägens upprustning togs upp.

Ytterligare ett möte hölls 2013-09 -18 frågan om underhållskostnad och drift av banan väcktes. Finns det ett intresse av att bilda bolag?

Efter ett samtal kring olika möjligheter och problemställningar så enades mötet om att för att gå vidare så behövs det en snabb utredning i frågan för att få fram faktauppgifter så därför pågår en besiktning med "22,5 tonsögon", som behövs som grund för utredningen.

En utredning bör svara på frågorna;

- Vad behöver upprustas?
- Vad kostar det att rusta banan?
- Nyckeltal för lågtrafikerade banor?
- Underhållsbehov - kortare tid - längre tid?
- Kostnad för underhåll?
- Tänkbara organisationsformer för drift?

Norbergs kommun och Länsstyrelsen i Västmanlands län har vardera bidragit med 30 000 kr till en utredning som ENJ har uppdraget att beställa. Nästa möte med inblandade parter blir när utredningen är klar. Utredningen ska vara klar före årsskiftet och först efter det kan ett komplett svar ges. Norbergs kommun anser därför att Trafikverket bör invänta resultatet av utredningen.

Tills dess att utredningen är klar ges följande synpunkter:

I remissens inledning står det att järnvägssträckorna i den nationella översynen *"föreslås för avveckling då de **har ett stort uppdämt underhållsbehov** och att de **historiskt sett prioriterats ned** till förmån för mer trafikerade banor"*.

1. I praktiken har Trafikverket upphört med underhållet av banan Kärrgruvan-Snyten för längesen. Istället har museijärnvägsföreningen ENJ stått för underhållet under de senaste årens lopp. Visst finns ett uppdämt underhållsbehov men det är ändå en mycket begränsad summa som krävs om man sätter det i perspektiv till investeringar och upprustning av den nationella infrastrukturen i övrigt och som helhet. ENJ har underhållit banan på ett sådant sätt att det faktiskt går att trafikera banan än idag.

Om Trafikverket gör allvar av sina planer att järnvägen läggs ned så kan ENJ inte längre köra rälsbuss och då förlorar Norberg en populär turistattraktion

2. **Historiskt sett** (ca 1850-1990) har banan varit mycket viktig för malmtransporter från gruvorna i Norberg. Det är endast de senaste årtiondena som banan har prioriterats ned av Trafikverket. Samtidigt vet vi att det troligen kommer att öppnas nya gruvor inom den närmsta framtiden. Det vore oklokt att avveckla järnvägen nu och inte invänta en möjlig ny gruvetablering, vilken skulle kunna dra stor nytta av järnvägen. Det är lättare att lägga ner en bana än att återuppta driften på den om den en gång redan lagts ner.

Då Trafikverket ska ha ett trafikslagsövergripande synsätt bör prioriteringen av banan dessutom inte bara ses i perspektivet järnvägar i landet emellan utan jämförelsen bör göras med all typ av infrastruktur som Trafikverket ansvarar för. Utifrån t.ex. ett klimatperspektiv bör satsningar på järnvägsåtgärder överlag prioriteras framför vägåtgärder. Upprustningen av banan bör ses som ett bidrag till att uppnå de högt ställda nationella klimatmålen om fossilfria transporter. En upprustning av Kärrgruvan-Snyten-banan avlastar godstransporter på landets vägar. Trafikverket borde väga in miljövinsten liksom det minskade vägunderhållet som investeringar i järnväg medför. Det är viktigt att företag kan flytta över sina transporter till järnväg. Även om det idag är ett mindre antal Norbergsföretag som är intresserade så kan det faktum att järnvägen rustas upp innebära att fler företag blir intresserade och inser den faktiska nyttan och vinningen med att flytta över transporter till järnväg.

3. Som redan nämnts beräknas gruvnäringen att inom en snar framtid ha tagit ny fart i Norberg. En upprustning av banan genererar med andra ord en överflyttning till järnväg som både gynnar regionen och som är nationellt prioriterad. "Brister till följd av gruvnäringen i Bergslagen" har i remissförslaget till *Nationell plan för transportsystemet 2014-2025* pekats ut som en av de mest centrala bristerna för stråket Jönköping-Mjölby-Hallsberg/Örebro-Borlänge/Gävle. Om nya gruvor öppnas i Norberg borde den aktuella banan vara en självklar länk för att åtgärda dessa brister.

4. Norbergs kommun jobbar långsiktigt för att utveckla järnvägstrafiken inom/till/från/genom kommunen. Detta går inte minst att utläsa ur kommunens översiktsplan från 2011 där spåret Kärrgruvan-Snyten och en alternativ dubbelspårsutbyggnad via Norbergs centrum läggs fram som avgörande delar för att Norberg ska kunna utvecklas.

5. Om Trafikverket trots allt beslutar sig för att upphöra med underhållet på banan bör de eftersträva att överlåta drift och underhåll till någon annan aktör. Beslutet om att upphöra med underhållet bör kombineras med ett beslut om överlåtelse av banan till en annan aktör samt tillsätta pengar för att denna aktör ska kunna finansiera upprustning, drift och underhåll av banan under en rimlig tidsperiod framåt i avvaktan på beslut om gruvdrift. Finansieringen bör minst motsvara kostnaden för demontering av banan. En rivning med alla miljöåtgärder som skall göras i form av destruktion av slipers, sanering av mark, rivning av broar mm torde bli en rätt dyr historia för Trafikverket. Den sammanlagda

rivningskostnaden bör ju vara den summa som skickas med i så fall.

Till sist vill vi poängtera att utan järnväg blir det ingen mer gruvbrytning i Norberg.

Ralf Nordén, VD för Dannemora Mineral AB har i ett brev till Norbergs kommun lämnat företagets syn i järnvägsfrågan. DMAB som har undersökningstillståndet för den del av Norbergs järnmalmsfyndigheter som ligger i anslutning till järnvägsspåret anser att intresset för att återstarta Norbergs gruva till stor del är beroende av närheten till järnvägslösning. Brevet bifogas!

Bilaga

1. Dannemora Mineral AB – brev angående järnvägsspår Snyten Kärrgruvan, bandel 334 i Norbergs kommun.
2. Sammanträdesprotokoll kommunstyrelsen 2013-11-18

NORBERGS KOMMUN

Åsa Eriksson
Ordförande i kommunstyrelsen